

**ЗІГМУНД ФРОЙД УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНА
КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою університету

Протокол №10 від
«11» червня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Освітній рівень: Перший (бакалаврський)

Галузь знань: С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»

Спеціальність: С4 Психологія

Освітньо-професійна програма "Психологія"

Статус дисципліни: вибіркова

Форма навчання: денна

<u>Форма навчання</u>	<u>Курс</u>	<u>Семестр</u>	<u>Лекції (год.)</u>	<u>Практичні (год.)</u>	<u>Самостійна робота студента (год.)</u>	<u>Разом (год.)</u>	<u>Залік (сем.)</u>
<u>Денна</u>	<u>2</u>	<u>4</u>	<u>20</u>	<u>14</u>	<u>56</u>	<u>90</u>	<u>4</u>

Робоча програма розроблена на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів в галузі С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини», Спеціальність: С4 Психологія, затвердженої вченою радою ЗФУУ (протокол № 10 від «11» червня 2025 року).

Програму навчальної дисципліни розробив:

Доктор психологічних наук,
професор кафедри психології

(підпис)

М. Максимов

Робочу програму обговорено та затверджено на засіданні кафедри психології

Протокол № 9 від «21» травня 2025 року

Завідувач кафедри психології

(підпис)

І. Клименко

Гарант ОПП «Психологія»

(підпис)

І. Клименко

Пролонговано:

на 20__ /20__ н.р.	(підпис)	(ПІБ)	), “__”	20__	р., протокол №__
на 20__ /20__ н.р.	(підпис)	(ПІБ)	), “__”	20__	р., протокол №__
на 20__ /20__ н.р.	(підпис)	(ПІБ)	), “__”	20__	р., протокол №__
на 20__ /20__ н.р.	(підпис)	(ПІБ)	), “__”	20__	р., протокол №__

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ОПП, ступень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни		
		Денна форма навчання		
Кількість кредитів - 3	Галузь знань – С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»	Статус дисципліни вибіркова Мова навчання Українська		
Змістових модулів - 2	Спеціальність: С4 Психологія Освітньо-професійна програма «Психологія»	Рік підготовки		
		2-й		
		Семестр		
			4-й	
Загальна кількість кредитів/годин - 3/90		Лекції (год.)		
		20		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних - 2 год.;	Ступень вищої освіти - Бакалавр	Практичні(год.)		
		14		
		Самостійна робота(год.)		
		56		
		Всього		
		90		
		Вид контролю		
		Залік		

2.1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти системні знання про нормативно-правові основи професійної діяльності психолога, забезпечити розуміння законодавчих, етичних та організаційних аспектів роботи у сфері психологічної практики, освіти та охорони здоров'я.

2.2. Завдання вивчення дисципліни.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Нормативно-правове забезпечення психологічної діяльності» є:

- Ознайомити студентів із законодавчими актами України та міжнародними документами, що регламентують діяльність психолога.
- Розкрити правові засади професійної етики та відповідальності психолога.
- Вивчити нормативно-правові механізми захисту прав клієнтів та дітей у сфері психологічної допомоги.
- Сформуванати навички застосування правових норм у практичній діяльності психолога.
- Ознайомити з процедурою ліцензування, сертифікації та акредитації психологічної практики.
- Розвинути здатність до міждисциплінарної взаємодії з юристами, педагогами та медичними працівниками у правовому полі.

2.3. Передумови для вивчення дисципліни.

Для ефективного засвоєння матеріалу студент повинен володіти знаннями, уміннями та навичками, отриманими під час вивчення таких курсів:

Пререквізити:

- Загальна психологія — розглядає базові закономірності психічної діяльності, її структуру, функції та розвиток.
- Історія психології — дисципліна, що досліджує становлення та розвиток психологічних знань, теорій і шкіл від античності до сучасності.
- Вступ до спеціальності — дисципліна, яка ознайомлює студентів із предметом, завданнями та професійними компетентностями психолога.
- Сучасні інформаційні технології (за професійним спрямуванням) — дисципліна, що формує навички використання цифрових інструментів та інформаційних систем у психологічній практиці й наукових дослідженнях.

Постреквізити:

Після опанування дисципліни «Нормативно-правове забезпечення психологічної діяльності» студенти отримують базові знання та навички, необхідні для подальшого вивчення і практичного застосування в таких курсах:

- Професійна практика — дисципліна, що забезпечує набуття студентами практичних навичок психологічної роботи у реальних умовах професійної діяльності.
- Правові засади психолога та психотерапевта — дисципліна, яка ознайомлює з нормативно-правовими актами, етичними стандартами та професійною відповідальністю у сфері психологічної допомоги.
- Клінічна практика — дисципліна, що формує компетентності у сфері психодіагностики, психокорекції та психологічної підтримки осіб із психічними та поведінковими розладами.
- Основи академічної доброчесності та дослідницької етики — дисципліна, що формує знання й навички дотримання принципів чесності, відповідальності та етичних норм у навчальній і науковій діяльності.
- Психологічний супровід військовослужбовців — дисципліна, спрямована на вивчення методів психологічної підтримки, адаптації та реабілітації військових у процесі служби та після бойових дій.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні та правові основи психологічної діяльності

Тема 1. Нормативно-правова база психологічної діяльності в Україні

Тема присвячена аналізу законодавчих актів, що регулюють професійну діяльність психолога в Україні. Розглядаються основні закони, підзаконні акти та нормативні документи, які визначають права й обов'язки фахівців. Особлива увага приділяється правовим механізмам захисту клієнтів та забезпеченню якості психологічних послуг.

Тема 2. Міжнародні стандарти та документи у сфері психології

Розглядаються міжнародні конвенції, декларації та етичні кодекси, що визначають стандарти психологічної практики. Аналізуються документи Всесвітньої організації охорони здоров'я, ЮНЕСКО та професійних асоціацій. Вивчається значення гармонізації українського законодавства з міжнародними нормами для розвитку професії.

Тема 3. Правовий статус психолога та психотерапевта

Тема охоплює питання правового становища психолога та психотерапевта, їхніх професійних прав і обов'язків. Розглядається юридична відповідальність за порушення етичних та правових норм. Аналізуються особливості регулювання діяльності у сфері освіти, медицини та соціальної роботи.

Тема 4. Етичні принципи та професійні стандарти психологічної практики

Вивчаються основні етичні принципи роботи психолога: конфіденційність, відповідальність, недопущення шкоди клієнту. Розглядаються професійні стандарти та кодекси етики, що регламентують діяльність фахівців. Акцент робиться на практичному застосуванні етичних норм у роботі з дітьми, сім'ями та військовослужбовцями.

Тема 5. Ліцензування, сертифікація та акредитація психологічної діяльності

Тема присвячена правовим механізмам регулювання професії психолога. Розглядаються процедури отримання ліцензії, сертифікації та акредитації практики. Аналізуються вимоги до професійної підготовки та контролю якості надання психологічних послуг.

Змістовий модуль 2. Практичні аспекти застосування нормативно-правових знань

Тема 6. Захист прав клієнтів у психологічній практиці

Розглядаються правові гарантії захисту клієнтів у процесі психологічної допомоги. Вивчаються механізми реалізації прав дітей, сімей та осіб із психічними розладами. Акцент робиться на практичних аспектах забезпечення безпечного середовища та дотримання прав людини.

Тема 7. Правове регулювання психологічної допомоги дітям та сім'ям

Тема охоплює особливості правового забезпечення роботи психолога з дітьми та сім'ями. Розглядаються закони України щодо захисту прав дитини, сімейного законодавства та соціальної підтримки. Аналізуються практичні аспекти застосування правових норм у кризових ситуаціях.

Тема 8. Нормативно-правові аспекти роботи психолога в освіті та медицині

Вивчаються правові засади діяльності психолога у закладах освіти та охорони здоров'я. Розглядаються нормативні документи, що регламентують

психодіагностику, консультування та психокорекцію. Акцент робиться на міжгалузевій взаємодії та дотриманні професійних стандартів.

Тема 9. Юридична відповідальність психолога у випадках професійних порушень

Тема присвячена видам юридичної відповідальності психолога: дисциплінарній, адміністративній та кримінальній. Розглядаються приклади професійних порушень та їх правові наслідки. Вивчаються механізми запобігання порушенням та роль етичних комісій.

Тема 10. Міждисциплінарна взаємодія психолога з юристами, педагогами та медичними працівниками

Розглядаються правові основи співпраці психолога з іншими фахівцями. Вивчаються моделі командної роботи у сфері освіти, медицини та соціальної допомоги. Акцент робиться на правовому забезпеченні міждисциплінарної взаємодії та захисті інтересів клієнта.

4. Структура залікового кредиту з дисципліни

Назви змістовних модулів і тем практичних занять	Кількість годин			
	денна форма			
	усього	у тому числі		
		л.	пр.	с.р.
Змістовий модуль 1. Теоретичні та правові основи психологічної діяльності				
Тема 1. Нормативно-правова база психологічної діяльності в Україні — огляд законодавчих актів та підзаконних документів.	10	2	2	6
Тема 2. Міжнародні стандарти та документи у сфері психології — роль міжнародних конвенцій, декларацій та етичних кодексів.	10	2	2	6
Тема 3. Правовий статус психолога та психотерапевта — права, обов’язки та професійна відповідальність.	10	2	2	6
Тема 4. Етичні принципи та професійні стандарти психологічної практики — основи професійної етики та захист клієнта.	10	2	2	6
Тема 5. Ліцензування, сертифікація та акредитація психологічної діяльності — правові механізми регулювання професії.	9	2	1	6
Змістовий модуль 2. Практичні аспекти застосування нормативно-правових знань				
Тема 6. Захист прав клієнтів у психологічній практиці — правові гарантії та механізми реалізації.	9	2	1	6
Тема 7. Правове регулювання психологічної допомоги дітям та сім’ям — особливості роботи з уразливими категоріями.	8	2	1	5
Тема 8. Нормативно-правові аспекти роботи психолога в освіті та медицині — міжгалузеві стандарти та вимоги.	8	2	1	5
Тема 9. Юридична відповідальність психолога у випадках професійних порушень — дисциплінарна, адміністративна та кримінальна відповідальність.	8	2	1	5
Тема 10. Міждисциплінарна взаємодія психолога з юристами, педагогами та медичними працівниками — правові основи співпраці та командної роботи.	8	2	1	5
Усього:	90	20	14	56

5. Тематика практичних занять з дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні та правові основи психологічної діяльності

Практичне заняття 1. Аналіз нормативно-правової бази психологічної діяльності в Україні

- Охарактеризуйте основні закони, що регулюють діяльність психолога в Україні.
- Назвіть підзаконні акти, які впливають на практику психолога.
- Зазначте права та обов'язки психолога, визначені законодавством.
- Опишіть механізми захисту клієнта у правовому полі.

Практичне заняття 2. Міжнародні стандарти та документи у сфері психології

- Охарактеризуйте ключові міжнародні документи, що визначають стандарти психологічної практики.
- Назвіть етичні принципи, закріплені у міжнародних кодексах.
- Зазначте вплив міжнародних норм на українське законодавство.
- Розкрийте значення гармонізації з міжнародними стандартами для розвитку професії.

Практичне заняття 3. Правовий статус психолога та психотерапевта

- Охарактеризуйте права та обов'язки психолога у професійній діяльності.
- Назвіть види юридичної відповідальності психолога.
- Зазначте особливості правового статусу психотерапевта.
- Опишіть регулювання діяльності психолога у сфері освіти та медицини.

Практичне заняття 4. Етичні принципи та професійні стандарти психологічної практики

- Охарактеризуйте основні етичні принципи роботи психолога.
- Назвіть професійні стандарти, що регламентують діяльність психолога.
- Зазначте значення конфіденційності у практиці.
- Опишіть застосування етичних норм у роботі з дітьми та сім'ями.

Практичне заняття 5. Ліцензування, сертифікація та акредитація психологічної діяльності

- Охарактеризуйте процедури ліцензування психологічної практики.
- Назвіть вимоги до сертифікації психолога.
- Зазначте особливості акредитації психологічних послуг.
- Розкрийте значення професійної підготовки для отримання ліцензії.

Змістовий модуль 2. Практичні аспекти застосування нормативно-правових знань

Практичне заняття 6. Захист прав клієнтів у психологічній практиці

- Охарактеризуйте правові гарантії захисту клієнтів.
- Назвіть основні права дітей та сімей у психологічній допомозі.
- Зазначте механізми створення безпечного середовища для клієнта.

- Запропонуйте способи запобігання порушенню прав клієнта.

Практичне заняття 7. Правове регулювання психологічної допомоги дітям та сім'ям

- Охарактеризуйте закони України, що регламентують роботу психолога з дітьми.
- Назвіть правові гарантії захисту прав дитини у кризових ситуаціях.
- Зазначте особливості правового забезпечення роботи з сім'ями.
- Опишіть застосування правових норм у кризовому консультуванні.

Практичне заняття 8. Нормативно-правові аспекти роботи психолога в освіті та медицині

- Охарактеризуйте нормативні документи, що регулюють діяльність психолога в освіті.
- Назвіть правові засади роботи психолога у системі охорони здоров'я.
- Зазначте вимоги до психодіагностики та консультування.
- Розкрийте значення міжгалузевої взаємодії психолога.

Практичне заняття 9. Юридична відповідальність психолога у випадках професійних порушень

- Охарактеризуйте види юридичної відповідальності психолога.
- Назвіть приклади професійних порушень у практиці.
- Зазначте механізми запобігання порушенням.
- Розкрийте роль етичних комісій у контролі діяльності психолога.

Практичне заняття 10. Міждисциплінарна взаємодія психолога з юристами, педагогами та медичними працівниками

- Охарактеризуйте правові основи співпраці психолога з іншими фахівцями.
- Назвіть переваги командної роботи у сфері освіти та медицини.
- Зазначте значення правового забезпечення міждисциплінарної взаємодії.
- Розкрийте вплив правових норм на ефективність допомоги клієнту.

6. Тематика самостійних занять з дисципліни

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Самостійне заняття 1. Вивчення нормативно-правової бази психологічної діяльності в Україні – Охарактеризуйте основні закони, що регулюють діяльність психолога. – Назвіть підзаконні акти, які впливають на практику. – Зазначте права та обов'язки психолога. – Опишіть механізми захисту клієнта у правовому полі. – Перелічте ключові нормативні документи у сфері психології.	6

2	Самостійне заняття 2. Ознайомлення з міжнародними стандартами та документами у сфері психології – Охарактеризуйте міжнародні конвенції та декларації, що стосуються психологічної практики. – Назвіть етичні принципи, закріплені у міжнародних кодексах. – Зазначте вплив міжнародних норм на українське законодавство. – Опишіть значення гармонізації правових стандартів. – Розкрийте роль міжнародних організацій у розвитку професії.	6
3	Самостійне заняття 3. Дослідження правового статусу психолога та психотерапевта – Охарактеризуйте права та обов'язки психолога. – Назвіть види юридичної відповідальності фахівця. – Зазначте особливості правового статусу психотерапевта. – Опишіть регулювання діяльності у сфері освіти та медицини. – Перелічте приклади професійних ситуацій, що потребують правового врегулювання.	6
4	Самостійне заняття 4. Вивчення етичних принципів та професійних стандартів психологічної практики – Охарактеризуйте основні етичні принципи роботи психолога. – Назвіть професійні стандарти, що регламентують діяльність. – Зазначте значення конфіденційності у практиці. – Опишіть застосування етичних норм у роботі з дітьми та сім'ями. – Розкрийте приклади етичних дилем у психологічній практиці.	6
5	Самостійне заняття 5. Аналіз процедур ліцензування, сертифікації та акредитації психологічної діяльності – Охарактеризуйте процедури ліцензування психологічної практики. – Назвіть вимоги до сертифікації психолога. – Зазначте особливості акредитації психологічних послуг. – Опишіть значення професійної підготовки для отримання ліцензії. – Перелічте документи, необхідні для акредитації.	6
6	Самостійне заняття 6. Вивчення правових гарантій захисту клієнтів у психологічній практиці – Охарактеризуйте правові гарантії захисту клієнтів. – Назвіть основні права дітей та сімей. – Зазначте механізми створення безпечного середовища. – Опишіть способи запобігання порушенню прав клієнта. – Запропонуйте приклади практичних ситуацій захисту прав.	6
7	Самостійне заняття 7. Правове забезпечення психологічної допомоги дітям та сім'ям – Охарактеризуйте закони України щодо захисту прав дитини. – Назвіть правові гарантії підтримки сімей. – Зазначте особливості роботи психолога з уразливими категоріями. – Опишіть застосування правових норм у кризових ситуаціях. – Розкрийте значення сімейного законодавства для психологічної практики.	5
8	Самостійне заняття 8. Нормативно-правові аспекти роботи психолога в освіті та медицині – Охарактеризуйте нормативні документи у сфері освіти. – Назвіть правові засади діяльності психолога у медицині. – Зазначте вимоги до психодіагностики та консультування.	5

	– Опишіть приклади міжгалузевої взаємодії. – Розкрийте значення правового регулювання для якості послуг.	
9	Самостійне заняття 9. Юридична відповідальність психолога у випадках професійних порушень – Охарактеризуйте види юридичної відповідальності психолога. – Назвіть приклади професійних порушень. – Зазначте механізми запобігання порушенням. – Опишіть роль етичних комісій у контролі діяльності. – Розкрийте наслідки недотримання професійних стандартів.	5
10	Самостійне заняття 10. Міждисциплінарна взаємодія психолога з юристами, педагогами та медичними працівниками – Охарактеризуйте правові основи співпраці психолога з іншими фахівцями. – Назвіть переваги командної роботи у сфері освіти та медицини. – Зазначте значення правового забезпечення міждисциплінарної взаємодії. – Опишіть приклади ефективної співпраці. – Розкрийте вплив правових норм на результативність допомоги клієнту.	5
Всього		56

7. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни «Нормативно-правове забезпечення психологічної діяльності» використовуються наступні методи оцінювання навчальної роботи студентів:

- стандартизовані тести;
- поточне опитування;
- залікове модульне тестування та опитування;
- реферати, презентації;
- залік

8. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Нормативно-правове забезпечення психологічної діяльності» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2	
40%	10%	40%	10%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2
Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (5 занять, 5 тем – 5 оцінок).		Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (5 занять, 5 тем – 5 оцінок).	

2.Модульний контроль 1 проводиться на 4 занятті. Оцінка за Модульний контроль 1 виставляється на підставі виконання письмового завдання.	2.Модульний контроль 2 проводиться на останньому практичному занятті. Оцінка за Модульний контроль 2 виставляється на підставі виконання письмового завдання.
--	---

Усі форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів зазначенні в положенні університету про оцінювання результатів вивчення навчальної дисципліни.

Шкала оцінювання

За шкалою університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№ п/п	Найменування	Номер теми
1	Мультимедійний проектор	1-10
2	Проекційний екран	
3	Комунікаційне програмне забезпечення (Google Chrome, Firefox)	
4	Наявність доступу до мережі Інтернет	
5	Персональні комп'ютери, ноутбук.	
6	Комунікаційне програмне забезпечення (Zoom) для проведення занять у режимі он-лайн (за необхідності)	
7	Комунікаційна навчальна платформа (Moodle) для організації дистанційного навчання (за необхідності)	
8	Програмне забезпечення: ОС Windows	

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні:

1. Бондаренко О. Ф. Психологічна практика: правові та етичні аспекти. – Київ: Центр учбової літератури, 2020.
2. Гаврилюк Т. О. Психологічна діяльність у правовому полі: навч. посіб. – Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2020.
3. Кочарян А. С. Етичні та правові засади психологічної практики. – Харків: ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2021.
4. Кузнєцова О. В. Правові основи психологічної допомоги дітям. – Одеса: ОНУ ім. І. І. Мечникова, 2018.

5. Марута Н. О. Правові основи психотерапевтичної діяльності. – Харків: ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2019.
6. Морозов О. О. Психологія та право: сучасні виклики. – Київ: ВСВ «Медицина», 2022.
7. Сидоренко О. В. Правові аспекти психодіагностики та консультування. – Київ: Либідь, 2017.
8. Ткаченко В. І. Нормативно-правове забезпечення психологічної служби. – Київ: Академвидав, 2019.
9. Чабан О. С. Психологічна допомога: правове регулювання та стандарти. – Київ: Здоров'я, 2018.
10. Яковенко С. І. Етика та право у психології. – Київ: НаУКМА, 2021.

Додаткові:

1. Етичний кодекс психолога України / УСП. – Київ, 2017.
2. Закон України «Про захист персональних даних». – Київ: ВРУ, 2010.
3. Закон України «Про освіту». – Київ: ВРУ, 2017.
4. Закон України «Про охорону дитинства». – Київ: ВРУ, 2001.
5. Закон України «Про охорону здоров'я». – Київ: ВРУ, 2019.
6. Закон України «Про психіатричну допомогу». – Київ: ВРУ, 2000.
7. Закон України «Про психологічну службу у системі освіти». – Київ: ВРУ, 2018.
8. Закон України «Про соціальні послуги». – Київ: ВРУ, 2019.
9. Кодекс законів про працю України. – Київ: ВРУ, 2020.
10. Конституція України. – Київ: ВРУ, 1996 (зі змінами).
11. American Psychological Association. Ethical Principles of Psychologists and Code of Conduct. – APA, 2017.
12. British Psychological Society. Code of Ethics and Conduct. – BPS, 2018.
13. Council of Europe. Convention on Human Rights and Biomedicine. – Strasbourg, 1997.
14. European Federation of Psychologists' Associations. Meta-Code of Ethics. – EFPA, 2015.
15. International Association of Applied Psychology. Professional Standards. – IAAP, 2018.
16. International Test Commission. Guidelines for Test Use. – ITC, 2017.
17. OECD. Education and Skills Policy Documents. – Paris, 2020.
18. UNESCO. Guidelines on Ethics in Research. – Paris, 2016.
19. United Nations Convention on the Rights of the Child. – UN, 1989.
20. World Health Organization. Mental Health Action Plan 2013–2020. – WHO, 2013.

Інформаційні ресурси:

1. Верховна Рада України: <https://zakon.rada.gov.ua>
2. Міністерство освіти і науки України: <https://mon.gov.ua>
3. Міністерство охорони здоров'я України: <https://moz.gov.ua>
4. Український союз психотерапевтів: <https://psychotherapy.org.ua>

5. Всесвітня організація охорони здоров'я: <https://who.int>
6. American Psychological Association: <https://apa.org>
7. Президент України: <https://president.gov.ua>
8. Кабінет Міністрів України: <https://kmu.gov.ua>
9. Верховна Рада України: <https://rada.gov.ua>
10. Міністерство юстиції України: <https://minjust.gov.ua>
11. Національна служба здоров'я України: <https://nszu.gov.ua>